

ŽIVOTNÍ JUBILEUM ING. DIMITRIJE PUMEHO, DRSc.

Ing. Dimitrij Pume, DrSc., významný odborník v oblasti výzkumu zděných a betonových konstrukcí, se v prosinci letošního roku dožívá významného jubilea osmdesáti let. Narodil se dne 6. prosince 1928 v Praze v rodině zemědělského inženýra Dr. Ing. Nikolaje Pumeho. Vysokoškolské vzdělání získal v Praze na ČVUT, kde v letech 1948 až 1953 vystudoval s výborným prospěchem Fakultu inženýrského stavitelství obor konstruktivní a dopravní.

Po ukončení studia byl D. Pume přijat do Ústavu stavebních hmot a konstrukcí v Praze a po složení příslušných zkoušek se stal pod vedením prof. Dr. Ing. K. Hrubana vědeckým aspirantem pro obor Statika zděných konstrukcí. Od října 1956 se stal vedoucím mechanické zkušebny ústavu, kde realizoval ve větším rozsahu zatěžovací zkoušky zděných stěn, které se staly základem české databáze experimentálně stanovených hodnot pevnosti různých druhů zdiva. Tato databáze byla doplňována až do dnešní doby a došla významného uznání v mezinárodním měřítku při zpracování Eurokódu 6 v evropské komisi CEN/TC 250/SC 6.

V roce 1958 D. Pume úspěšně obhájil svou kandidátskou disertační práci, která obsahovala původní teoretické řešení vzpěrné únosnosti zděných pilířů s uvažováním nelineární závislosti napětí v tlaku na poměrném stlačení zdiva. Teoreticky odvozené hodnoty únosnosti pilířů byly v práci ověřeny experimentálně stanovenými hodnotami. Prof. Hruban věnoval posudku disertační práce mimořádnou pozornost, protože se jednalo o zpřesnění jeho původního řešení únosnosti zděných pilířů namáhaných svislým zatížením. Práce byla v rozšířené formě publikována jako monografie *Únosnost a stabilita zděných pilířů*, nakladatelství VÚPS Praha, 1962.

V roce 1964 byl D. Pume pověřen funkcí experta Úřadu pro normalizaci a měření pro obor Navrhování zděných konstrukcí a stal se v tomto oboru nástupcem profesora Hrubana. D. Pume vykonává tuto funkci doposud, od roku 1993 jako předseda technické normalizační komise Zdivo a zděné konstrukce (TNK 37) Českého normalizačního institutu, což bylo oceněno v letošním roce udělením Ceny a uznání Vladimíra Listy za dlouhodobý významný přínos v oblasti normalizace zdiva a zděných konstrukcí.

Od roku 1963 se odborná činnost D. Pumeho začala soustavně rozšiřovat, zejména do oblasti navrhování nosných betonových konstrukcí pozemních staveb. Zvláštní pozornost D. Pume věnoval problematice únosnosti a tuhosti styků panelových konstrukcí, zejména styků stěnových a stropních dílců železobetonových nosných konstrukcí jak v experimentální tak teoretické rovině. V roce 1983 vyšla souběžně v českém nakladatelství SNTL a ruském Strojizdat-Moskva publikace *Únosnost a tuhost styků panelových konstrukcí tříčlenného kolektivu autorů E. Horáček, V. Lišák a D. Pume*. Celkový počet autorových uveřejněných původních prací dosahuje čísla osmdesát jedna,

z nich je jedenáct knižních publikací (dvě české monografie, jedna zahraniční monografie, osm samostatných prací v knižních publikacích dvou až pěti autorů), třicet prací uveřejněných v zahraničí a čtyřicet prací v České republice.

V roce 1967 byl D. Pume jmenován soudním znalcem pro obor Statika pozemních staveb. Dosud vypracoval sto sedmdesát znaleckých posudků, z nichž převážná většina se týká jednak poruch nosných zděných a betonových konstrukcí pozemních staveb, jednak jejich navrhování při přestavbách.

Od roku 1969 pracuje D. Pume ve Stavebním ústavu, nyní Kloknerově ústavu ČVUT, a stal se členem pracovní komise CIB W 23 Wall structures v mezinárodní organizaci Conseil International du Batiment pour la Recherche, l'Etude et la Documentation (CIB). Tato komise vypracovala návrh evropského normalizačního předpisu pro navrhování zděných konstrukcí. V roce 1986 pak byla ustavena další pracovní komise čítající pět členů, jejímž úkolem bylo vypracovat předpis pro navrhování zděných konstrukcí při přestavbách. Předsedou této komise byl zvolen D. Pume. Byl vydán předpis ve formě oficiální publikace CIB, který vzbudil nečekanou pozornost v odborných kruzích USA. Byly vypracovány odborné přednášky na dané téma a předneseny na pěti univerzitách USA (Washington, Boston, Chicago, Los Angeles a Austin).

V roce 1993 byla vydána nakladatelstvím ARCH, Praha úspěšná česká publikace odborníků *Průzkumy a opravy stavebních konstrukcí pod vedením D. Pumeho jako hlavního autora*.

V roce 1998 D. Pume úspěšně obhájil svou doktorskou disertační práci *Výpočtové modely prvků a styků betonových a zděných konstrukcí*. Z politických důvodů nebyla obhajoba v dřívější době možná. Práce byla vydána jako monografie (*Structural Models of Joints between Concrete Wall Elements*), CTU Prague. V roce 2004 Vědecká rada ČVUT udělila D. Pumemu Felberovu zlatou medaili I. stupně.

Po dobu více než třiceti let, co se jubilant věnuje technické normalizaci, se stal autorem řady původních ČSN a významnou měrou přispěl k zavádění evropských norem do systému českých předpisů. Do konce roku 2005 byl zpracovatelem úkolu mezinárodní spolupráce s technickými komisemi CEN/TC 127 a CEN/TC 250/SC6, dlouhodobě zajišťoval mezinárodní spolupráci s ISO/TC 179. D. Pume se zásadním způsobem podílel na zpracování klíčového Eurokódu pro navrhování zděných konstrukcí ČSN EN 1996-1-1 včetně vypracování Národní přílohy. Je zpracovatelem norem zkušebních metod pro zdivo a větší zkušební norem pro zdící prvky.

Rád bych závěrem popřál věznému jubilantovi jménem svým i jménem spolupracovníků a přátel do dalších let pevné zdraví, pohodu a neutuchající zájem o dění v oboru betonových a zděných konstrukcí.

Doc. Ing. Karel Lorenz, CSc.